

РЕШЕНИЕ

№ 16404

гр. София, 14.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 15.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **1339** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от М. А. Д., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 486/14.1.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Жалбоподателят иска да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния закон.

Твърди, че не са налице мотиви относно принципа за „забрана за връщане“. Не са взети предвид изявленията на редица международни организации относно повишеното насилие в държавата по произход, както и че ситуацията продължава да е нестабилна. Не е обсъждана и директива 201/95/ЕС относно субсидиарна закрила на лица, които не могат да бъдат определени като бежанци, но не могат да бъдат върнати в държавата по произход.

В настоящия момент твърди, че е налице безогледно насилие. Не е взето предвид, че продължаващите бомбардировки от И. продължават да поставят в опасност населението в С., като субсидиарно следва да се приложи чл. 9, ал.1, т. 3 ЗУБ.

Не са приложени решения по дело № С-465/07 и С-285/12 по тълкуване понятията „посегателство“.

Решението е постановено не в съответствие с цитираната в него справка от 12.12.2024 г. Не са събрани данни относно ситуацията в [населено място], а в С. С. е налице безогледно насилие, а жалбоподателят е живял в зона на активен въоръжен конфликт. В момента ситуацията в С. се определя с термина „гражданска война“, според практиката на СЕС.

Решението е постановено в противоречие с чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Жалбоподателят е задържан от групировката Ал Н., което задържане е поставило в опасност живота му, като това обстоятелство не е било взето предвид. Домът му е бил разрушен.

Въпреки падането на Б. А. ситуацията в С. не е спокойна, като е неправилна преценката за ситуацията в С.. Доколкото жалбоподателят е сунит, то той е заплашен от привържениците на Б. А., които са шиити алауити.

Налице са допуснати съществени процесуални нарушения. Жалбоподателят не е разбирал голяма част от въпросите и е давал отговори само формално.

Налице е несъответствие с целта на закона. Липсва цялостна оценка на ситуацията в страната по произход.

В писмените бележки описва каква е според него обстановката в С., като твърди, че са налице предпоставки за предоставяне на статут. Твърди, че там има и хуманитарна криза. Налице са повсеместни конфликти и избивания. Излага допълнителни твърдения за необоснованост на решението.

Жалбоподателят лично в с.з. изложи твърдения, че е престоял в затвора. Братовчед му е убит от новите власти. Моли за закрила, защото ще бъде подложен на преследване.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли поради съображения в административния акт. Моли да се вземат предвид съображенията по административния акт. В съдебно заседание моли да се има предвид това, че обстановката в С. значително се е подобрила, като следва да се имат предвид представените справки. Налице са бързо променящи се условия, насочени към по-добра насока след падането на Б. А..

СГП не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателя на 12.8.2024 г. В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 01.05.1979 г. в [населено място], С., гражданин на С., етническа принадлежност: арабин, мюсюлманин сунит, семейно положение: неженен. Личните му данни се установяват от декларация по чл. 30 от ЗУБ.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, проведено на 15.8.2024 г. жалбоподателят твърди, че напуснал С. две седмици по-рано, нелегално за Турция, където останал за 2 дни, след което преминал българската граница нелегално с трафикант и стигнал до С.. Сам се е предал на полицията.

Молителят е отслужил редовната си военна служба и не е търсен повторно. Женен е и има седем деца. В областта, където е живял – Х., е имало различни въоръжени фракции от редовната армия, а района на Ал Б. е контролиран от свободната армия. Животът в С. е много труден, няма работа; напуснал е страната, за да намери по-добра работа и бъдеще за децата си. Те са загубили дома си и не могат да ходят на училище.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С. и Турция.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ.

Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати процесуални нарушения.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са мотивирали жалбоподателя да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така, доколкото се установява, че жалбоподателят е напуснал страната на произход не поради опасността от такова преследване, а в търсене на по-добри условия на живот. В този смисъл следва да се ценят доказателствата във връзка с изявеното от самия него в интервюто, както и молбата за убежище и в съдебно заседание. Самият жалбоподател сочи, че иска да работи в страната ни и търси по-добро бъдеще за децата си. В родината си като арабин не е имал проблеми с никого. Не е бил заплашван на основание на етническата или религиозна принадлежност в С.. Не е бил член на политически партии и паравоенни организации, както и че не е бил задържан, арестуван, съден и осъждан от официалните власти в държавата си на произход.

Предвид изложеното следва да се направи извод, че лично жалбоподателят не е бил подложен на преследване по смисъла, посочен по-горе. Не се сочат, нито се доказват обстоятелства, въз основа на които да се направи извод в тази насока.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне

или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9,ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

По отношение на предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ: тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилие в С. следва да се обсъдят представените по делото справки. Установява се, че страната е разделена на четири зони на влияние. Фронтите зони между тях са повече или по-малко консолидирани.

В Справка № МД-02-60/29.01.2025 г. на дирекция Международна дейност при ДАБ се съдържа информация относно Сирийска арабска република: в резултат на предприета офанзива от бунтовниците, на 08.12.2024 г. президентът Б. А. е напуснал С.. Властта е поета от групировката „Х. Т. ал Ш.“, която сформира временно правителство, обявена е обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al Watan съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центрите в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т..

На 19.12.2024 г. генералният секретар на ООН А. Г. говори пред репортери пред Съвета за сигурност, потвърждавайки ангажимента на ООН да подкрепя С. през предстоящия преходен период. При служебното правителство политическият процес трябва да следва принципите, изложени в резолюция 2254 на Съвета за сигурност, която предоставя пътна карта за този преход и призовава за прекратяване на конфликта, установяване на несектантско управление и свободни и честни избори, които да се проведат в рамките на 18 месеца. "Всички общности трябва да бъдат напълно интегрирани в новата С.", казва г-н Г.. Специалният пратеник на ООН за С., г-н Г. П., посещава Д. за среща с лидерите на фракциите в С., включително "Х. Т. ал Ш." (HTS), където отбелязва, че има "много надежда сред цивилните за началото на нова С.. Нова С., която в съответствие с резолюция 2254 на Съвета за сигурност ще приеме нова конституция, която ще гарантира, че има социален договор, нов социален договор за всички сирийци", допълва г-н П..

Следва да се съобрази и справка с вх. № МД –02 – 200 от 08.04.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л. 121 по делото) относно: „Актуална обществено – политическа ситуация (към 08.04.2025г.), представена в съдебно заседание от 15.04.2025 г. В нея е посочено, че в резултат на предприета офанзива от бунтовниците, на 27.11.2024 г. групировката „Х. Т. ал Ш.“ предприема голяма офанзива в С., след което сформира временно правителство, а Б. А. напуска страната. На 13.03.2025 г. временният президент на С. - А. ал Ш., подписва

конституционна декларация, в която се посочва, че ислямската юриспруденция е основният източник на законодателството, а не „основен източник“. С декларацията е уредено разделянето на властите и съдебната независимост, като се гарантират правата на гражданите, свободата на изразяване и свобода на медиите. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН се посочва, че считано от 08.12.2024 г., към 27 март 2025 г., 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С., и общият брой на завърналите се сирийци от началото на 2024 г. е 732 700 души. Същевременно от 27.11.2024 г. насам около 926 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в районите си по произход. По данни на вицепрезидента на Република Турция, след събитията на 8 декември 2024 г. 145 639 сирийци са се върнали доброволно от Турция в С.. ВКБООН поддържа ежедневно присъствие на гранично - пропускателните пунктове в цяла С., като наблюдава тенденциите за връщане и предоставя информация, вода и достъп до интернет. Три големи пункта са затворени, поради големите щети, които са им нанесени. Комисариатът продължава да предоставя помощ чрез своите обществени центрове. Към 03.04.2025 г. ВКБООН изчислява, че от 8 декември 2024 г. насам около 372 550 сирийци са се върнали обратно в С.. Новото временно правителство поставя акцент върху възстановяването на държавата, като основните приоритети включват борба с корупцията, съживяване на институциите, укрепване на икономиката и привличане на сирийски професионалисти.

Приетите по делото справки (с вх. № МД – 02 – 12 / 10.01.2025 г., № МД - 02 - 60 от 29.01.2025 г. и № МД – 02 – 200 от 08.04.2025г.) са изготвени в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището (бивше наименование Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“.

Справките следва да се кредитират от настоящия състав. Съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно посочените справки са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Справките представляват официални писмени свидетелстващи документи, удостоверяващи, че лицето, което е издало справките, при извършваната от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в тях.

Съдът намира, че в посочените по – горе справки не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От справката не се установява в С. да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на

Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 от тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 е прието следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплаха срещу него.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Ситуацията в С., вкл. и тази към датата на приключване на устните състезания вече не може да се определи като такава, че да води до опасност от *тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт*.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С..

Не са налице предпоставките за такъв статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Същевременно се установява, че жалбоподателят е престоял известно време в Турция. Настоящият състав намира, че Турция следва да се третира като трета сигурна страна по

смисъла на ЗУБ. Служебно известно известно са на съда фактите, които дават основание да се счита тя за такава. Така фактите по адм.д. № 11430/2024 г.; 9912/2024 г.; 9708/2024 г. на АССГ. Сирийските граждани, пристигащи в Турция имат възможност да се регистрират като бежанци, на цялата територия с изключение на няколко провинции. Като бежанец жалбоподателят би имал възможност да получи временна закрила от компетентните органи и под такава закрила не може да бъде връщан в страната по произход. Временната закрила включва право на престой до намиране на по-трайно решение, както и осигуряване на основни права и потребности.

Ето защо може да се направи извод за наличието на предпоставките на §1, т. 9 ЗУБ по отношение на Република Турция, а именно че жалбоподателят няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение /б.“а“/; той е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му /б.“б“/; б.“в“: не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; б.“г“: съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; б.“д“ са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Дори и да се направи извод, че в страната по произход съществува опасност за жалбоподателя, то предвид ситуацията в Турция, където е пребивавал, тази опасност не е непосредствена. В този смисъл е и решение № 247/3 април 2024 г на Министерския съвет, с което се приема, че Турция е трета сигурна страна.

В процесния случай като е отказал да предостави на жалбоподателя статут на бежанец и хуманитарен статут, ответникът е постановил правилен и законосъобразен административен акт. Последното обуславя неоснователност на подадената жалба, която следва да бъде отхвърлена.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в република България.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. алобейд Д., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение №

486/14.1.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.